

การจัดการรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) จากการเก็บภาษีจาก น้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน รวมทั้งน้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน :

ศึกษารณืองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี

ชนัญญา ผาจง*

รองศาสตราจารย์ ดร.จิรศักดิ์ รอดจันทร์**

บทคัดย่อ

การจัดการรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) จากการเก็บภาษีจากน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน รวมทั้งน้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกันศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีได้ออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีเรื่องการจัดเก็บภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2553 จัดเก็บภาษีจากน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกันในอัตราลิตรละ 4.54 สตางค์ โดยทำการจัดเก็บจากผู้ค้าในเขตจังหวัดอุดรธานี

จากการศึกษาพบว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้ให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ของตนเองโดยจัดระบบภาษีอากรหรือจัดสรรภาษีอากรที่เหมาะสมรวมทั้งให้ท้องถิ่นมีอิสระทางการเงินและการคลังเพื่อความเป็นอิสระในการพัฒนาท้องถิ่นของตน ซึ่งตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ได้ให้อำนาจขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในการออกข้อบัญญัติจังหวัดเพื่อใช้บังคับในเขตขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตนเอง เพื่อส่งเสริมให้มีการหารายได้เองพึงพารายได้จากรัฐบาลน้อยที่สุด นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอิสระทางการคลังในการนำรายได้ที่จัดเก็บได้มาใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีจึงได้ตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีเรื่องการจัดเก็บภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2553 เพื่อจัดเก็บภาษีอากรบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากการค้าประเภทน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน โดยจัดเก็บในอัตราลิตรละ 4.54 สตางค์ เพื่อจัดการรายได้นำมาพัฒนาท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบว่าข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีเรื่องการจัดเก็บภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2553 ยังมีข้อด้อยกล่าวคือ ขัดต่อหลักในการจัดเก็บภาษีอากรที่ดี โดยขัดต่อหลักความสะดวกในการจัดเก็บภาษี หลักความมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี และหลักงบประมาณที่ดีซึ่งมีการตั้งงบประมาณรายรับของการจัดเก็บภาษีน้ำมันที่สูงเกินไป

* นักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

** ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีควรทำคู่มือปฏิบัติในการเสียภาษี การรับชำระภาษี วิธีการชำระภาษีที่ง่าย ขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการรับชำระภาษีรวมทั้งให้ความสะดวกแก่ผู้เสียภาษีด้วย เพื่อให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีสามารถจัดเก็บภาษีได้เต็มเม็ดเต็มหน่วยนำเงินภาษีที่จัดเก็บได้จากภาษีน้ำมันมาใช้ในการบริหารท้องถิ่นได้อย่างเต็มที่ ซึ่งจะสอดคล้องกับหลักความสะดวกในการจัดเก็บภาษี หลักความมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี

นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีควรจัดทำงบประมาณรายรับของการจัดเก็บภาษีน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกันรวมทั้งน้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน ที่สอดคล้องกับรายรับจริงโดยประเมินรายรับที่ไม่สูงเกินไปซึ่งสอดคล้องกับหลักงบประมาณที่ดี

ABSTRACT

The Provincial Administration Organization (PAO) generates its income through tax collected from benzine and the like, including diesel oil and the like. The study focuses on Udon Thani PAO where the PAO ordinance in relation to PAO tax collection B.E. 2553 (2010) was issued in order to collect tax of benzine and the like, including diesel oil and the like at 4.54 Satang per liter from the distributors within Udon Thani province.

The study found that the Constitution of Thailand empowers local administrative organization to generate its own income through tax system or proper tax allocation including finance independence to develop its own region. According to PAO Act B.E. 2540 (1997), PAO is authorized to issue an ordinance for governing within its province which encourages local authority to have its own sources of revenue and to be the least dependent on the government budget. It also provides PAO with the fiscal autonomy to utilize its revenue for local development.

Udon Thani PAO has legislated the Udon Thani PAO Ordinance in relation to PAO tax collection B.E. 2553 (2010) to collect tax of benzine and the like, including diesel oil and the like at 4.54 Satang per liter, earning its own revenue for local development. Nevertheless, the researcher found that the Udon Thani PAO Ordinance in relation to PAO tax collection B.E. 2553 (2010) is still deficient. The ordinance contradicts the efficient tax principles, to wit, the convenience of payment, the collection efficiency and effective budgeting because Udon Thani PAO has overestimated its income collected from oil tax.

Therefore, the researcher suggests that Udon Thani PAO should amend and append Udon Thani PAO Ordinance in relation to PAO tax collection B.E. 2553 (2010) to be more explicit and unambiguous as well as providing guidance on tax payment and its procedures, officer's operational procedures in receiving the tax and providing convenience to the taxpayer. Consequently, Udon Thani PAO would be able to collect the undiminished amount of oil tax and utilize it to the fullest capacity

which will be in accordance with the principles on convenience of tax payment and tax collection efficiency.

In addition, Udon Thani PAO should prepare tax revenue budget, collected from benzine and the like, including diesel oil and the like, that balances with actual income without overestimating it which would be harmonious with effective budgeting principles.

1. บทนำ

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีเรื่องการจัดเก็บภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2553 ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีจัดเก็บภาษีจากน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกันรวมทั้งน้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกันในอัตราลิตรละ 4.54 สตางค์นั้น ซึ่งกฎหมายภาษีอากรที่ดีต้องสนับสนุนหรือสอดคล้องกับหลักการในการจัดเก็บภาษีอากรที่ดี กล่าวคือ ต้องสนับสนุนให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับรายรับจากการจัดเก็บภาษีอากรซึ่งจะนำไปเป็นค่าใช้จ่ายหรือนำมาใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น หรือการใช้จ่ายสาธารณะ ซึ่งสอดคล้องกับหลักความมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี หลักความสะดวกในการจัดเก็บภาษี รวมทั้งสอดคล้องกับหลักการปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ให้อำนาจองค์การบริหารส่วนจังหวัดในการออกข้อบัญญัติในการจัดเก็บภาษีน้ำมันดังกล่าว นอกจากนี้ ประชาชนในท้องถิ่นต้องได้รับการบริการสาธารณะที่ดีด้วย

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

หลักความสะดวกในการจัดเก็บภาษีมักมีความคิดต้องการให้ภาษีอากรทุกประเภทควรเรียกเก็บตามเวลา และตามวิธีที่สะดวกที่สุดแก่ผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษีอากร เมื่อประชาชนมีภาระหน้าที่ต้องเสียภาษีอากรให้แก่รัฐ รัฐก็ควรอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เสียภาษีอากร รวมทั้งวิธีการจัดเก็บภาษีอากรนั้นก็ควรกำหนดให้ง่ายต่อการนำเงินมาชำระภาษีอากรและสถานที่เก็บภาษีอากรควรกำหนดให้สะดวกแก่การเดินทางไปชำระภาษีอากร โดยควรมีการประชาสัมพันธ์หรือให้คำแนะนำแก่ผู้เสียภาษีอากรในการปฏิบัติตามวิธีการและขั้นตอนในการชำระภาษีอากร

หลักความมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีต้องการให้ค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการเก็บภาษีอากรของฝ่ายเจ้าหน้าที่ผู้จัดเก็บภาษีอากรที่ต่ำ และต้องการให้ค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากรของผู้เสียภาษีอากรต่ำด้วยเช่นกันเพื่อสามารถจัดเก็บภาษีได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย

หลักงบประมาณที่ดีมีแนวความคิดที่ต้องการให้การจัดทำงบประมาณต้องคำนึงถึงหลักดุลยภาพ เนื่องจากในการจัดทำงบประมาณต้องมีดุลยภาพเมื่อนำเอารายรับรายจ่ายในแต่ละปีมารวมกันแล้ว ต้องมีแนวโน้มที่จะได้ดุลยภาพ โดยในแต่ละปีสามารถตั้งงบประมาณไม่สมดุล ขาดหรือเกินดุลได้ แต่แนวโน้มระยะยาวเมื่องบประมาณทั้งหมดรวมกันแล้วต้องได้ดุลยภาพ เพื่อมิต้องมีหนี้สินมากหรือมีเงินคงคลังมากจนเกินไป

และไม่นำมาก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน รวมทั้งการดำเนินการงบประมาณรายรับและรายจ่ายของแผ่นดินต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพด้วย

หลักการคลังส่วนท้องถิ่นต้องมีแนวความคิดที่ต้องการให้ท้องถิ่นมีอิสระทางการคลังมีระบบการจัดการรายได้และการจัดการรายจ่าย หรือที่เรียกว่าการจัดทำงบประมาณ เพื่อจัดทำบริการสาธารณะตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น และการคลังของท้องถิ่นในส่วนที่เกี่ยวกับรายได้นั้น มีความสำคัญต่อความเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาก เพราะการมีรายได้เป็นตนเองจะทำให้ท้องถิ่นสามารถใช้จ่ายเงินนั้นได้อย่างอิสระ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินกิจการต่างๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นได้ด้วยตนเองและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามเมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เป็นของตนเองแยกต่างหากจากส่วนกลาง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมสามารถที่จะกำหนดการใช้จ่ายจากรายได้ดังกล่าวได้โดยอิสระและสามารถดำเนินกิจการหรือริเริ่มดำเนินกิจการต่างๆ ได้ตามที่ตนเห็นว่าจะจะเป็นประโยชน์และเป็นไปตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นโดยไม่ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมสั่งการของส่วนกลาง

หลักการปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบองค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องมีแนวความคิดที่ต้องการให้ส่วนกลางการกระจายอำนาจการปกครองไปยังส่วนท้องถิ่นโดยให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ตามตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 รวมทั้งมีอำนาจในการตราข้อบัญญัติจังหวัดเพื่อใช้บังคับในเขตขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในการจัดเก็บภาษี ตลอดจนค่าธรรมเนียมต่างๆ รวมทั้งมีอำนาจในการบริหารท้องถิ่นและจัดทำบริการสาธารณะแก่ประชาชนในเขตจังหวัด

3. หลักกฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

3.1 หลักกฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามกฎหมายไทย

3.1.1 พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทต่างก็มีบทบัญญัติที่ให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อเป็นเครื่องมือในการจัดทำบริการสาธารณะ การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และเพื่อปฏิบัติการกิจอื่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างไรก็ตามกฎข้อบังคับหรือที่เรียกว่าข้อบัญญัติท้องถิ่นนี้มีลักษณะเป็นกฎหมายหรือนิติกรรมทางปกครองที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป หมายความว่า พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบ ข้อบังคับ หรือบทบัญญัติอื่นที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไปโดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ ซึ่งถือว่าข้อบัญญัติท้องถิ่นเป็นกฎหมายลำดับรองประเภทหนึ่ง การที่ฝ่ายนิติบัญญัติได้มอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถออกข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ เนื่องมาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นองค์กรกระจายอำนาจมีภารกิจในการจัดทำบริการสาธารณะเพื่อตอบสนองความต้องการหรือประโยชน์

ส่วนรวมของท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญคือเพื่อแบ่งเบาภาระของรัฐบาลและเพื่อให้การจัดทำบริการสาธารณะระดับท้องถิ่นสามารถจัดทำได้ตรงตามความประสงค์ที่แท้จริงของท้องถิ่น

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมีเขตพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุมทั้งจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดตั้งเพื่อบริการสาธารณะประโยชน์ในเขตจังหวัดตลอดทั้งช่วยเหลือพัฒนางานของเทศบาลและอบต. รวมทั้งการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อไม่ให้งานซ้ำซ้อนและอำนาจตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมายได้เพื่อทำกิจการในเขตจังหวัด

3.1.2 ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี เรื่อง การจัดเก็บภาษีอากรบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2553

องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ในการออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี เรื่อง การจัดเก็บภาษีอากรบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2553 ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีได้ออกข้อบัญญัติดังกล่าวเพื่อใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรจากการสถานการณ์ค้าในเขตจังหวัดอุดรธานี เพื่อให้มีความคล่องตัว มีประสิทธิภาพและเป็นธรรมรวมทั้งเพื่อเพิ่มพูนรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีในการนำไปใช้พัฒนาท้องถิ่นและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในเขตจังหวัด จึงมีความจำเป็นต้องตราข้อบัญญัตินี้ขึ้น โดยจัดเก็บภาษีจากสถานค้าปลีกน้ำมันในอัตราลิตรละ 4.54 สตางค์

3.1.3 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 โดยมีวัตถุประสงค์ให้ตั้งคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นมาเพื่อจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้กระจายอำนาจเป็นไปอย่างเป็นระบบและมีระยะเวลาที่แน่นอน และนอกจากนี้ยังกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะรวมทั้งมีการกำหนดให้มีการจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เหมาะสมด้วย ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น เช่น การจัดตั้งและดูแลระบบบำบัดน้ำเสีย กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล เป็นต้น นอกจากนี้ยังกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดสรรสัดส่วนภาษีอากรโดยมีรายได้จากภาษีอากรและค่าธรรมเนียมอีกด้วย

3.2 หลักกฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามกฎหมายต่างประเทศ

3.2.1 สาธารณรัฐฝรั่งเศส

กฎหมายของสาธารณรัฐฝรั่งเศส ได้มีการกระจายอำนาจการปกครองไปยังท้องถิ่น เพื่อให้อำนาจท้องถิ่นในการจัดเก็บภาษีและหารายได้เข้าท้องถิ่นด้วยตนเอง เพื่อนำเงินมาใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งรายได้จากภาษีอากรถือว่าเป็นรายได้หลักของท้องถิ่น และถือเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญอีกด้วย ทำให้ท้องถิ่นมีความเป็นอิสระทางการคลัง ซึ่งสอดคล้องการคลังส่วนท้องถิ่น

3.2.2 สหราชอาณาจักร

กฎหมายของสหราชอาณาจักร ได้กำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดเก็บภาษีและการหารายได้เข้าท้องถิ่นเช่นเดียวกัน ซึ่งท้องถิ่นมีความเป็นอิสระทางคลังโดยแหล่งรายได้ของท้องถิ่นใน สหราชอาณาจักรได้มาจากภาษีอากรท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องการคลังส่วนท้องถิ่น เช่นกัน

4. การวิเคราะห์ปัญหาการจัดเก็บภาษีอากรบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามข้อบัญญัติของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีจากการจัดเก็บภาษีจากสถานค้าปลีกน้ำมัน

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวความคิดและทฤษฎี และ หลักกฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ปัญหาดังกล่าวดังนี้

4.1 หลักงบประมาณที่ดี

หลักงบประมาณที่ดีต้องคำนึงถึงหลักดุลยภาพ เนื่องจากในการจัดทำงบประมาณรายรับต้องมีดุลยภาพเมื่อนำเอารายรับรายจ่ายมารวมกันแล้ว แต่จากข้อมูลการประมาณการรายรับของการจัดเก็บภาษีจากสถานค้าปลีกน้ำมัน จะเห็นได้ว่าตั้งงบประมาณรายรับที่สูงแตกต่างจากรายรับจริงจึงไม่สมดุล ซึ่งแนวโน้มในระยะยาวอาจก่อให้เกิดหนี้สินได้

4.2 หลักกฎหมายภาษีที่ดี

4.2.1 หลักความสะดวกในการจัดเก็บภาษีอากร

การจัดเก็บภาษีจากสถานค้าปลีกน้ำมันขัดต่อหลักความสะดวกในการจัดเก็บภาษีอากรเนื่องจากเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีต้องออกพื้นที่ทุกเดือน รวมทั้งหากผู้ค้าไม่สามารถชำระภาษีอากรได้ตามกำหนดวันที่เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีออกพื้นที่รับชำระภาษีอากร ผู้ค้าต้องเข้ามาชำระภาษีอากรด้วยตนเองที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีหรือพื้นที่ใกล้เคียง หรือโอนเงินผ่านทางธนาคาร โดยต้องส่งเอกสารทางไปรษณีย์หรือโทรสารให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีด้วย ส่งผลให้เกิดค่าใช้จ่ายต่างๆ เกิดขึ้น

4.2.2 หลักความมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีอากร

การจัดเก็บภาษีจากสถานค้าปลีกน้ำมันดังกล่าวขัดต่อหลักความมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเนื่องจากทำให้ค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการเก็บภาษีอากรของเจ้าหน้าที่ผู้จัดเก็บภาษีอากรเพิ่มสูงขึ้น และอาจทำให้ค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากรของผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน ส่งผลให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีสูญเสียรายได้ที่จะได้รับการจัดเก็บภาษีไปและส่งผลให้มีรายได้จากภาษีอากรเข้าสู่องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีลดน้อยลงด้วย

4.2.3 หลักการคลังส่วนท้องถิ่น

หลักการคลังส่วนท้องถิ่นได้ให้อำนาจความเป็นอิสระทางการคลังโดยสามารถจัดหารายได้ด้วยตนเองซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีได้ออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดเรื่องการเก็บภาษีอากรบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2553 เพื่อจัดเก็บภาษีจากสถานค้าปลีกน้ำมันในเขตพื้นที่จังหวัด

ซึ่งสอดคล้องกับหลักการคลังส่วนท้องถิ่นที่ให้ท้องถิ่นสามารถจัดหารายได้โดยการออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด

4.2.4 หลักการปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบองค์การบริหารส่วนจังหวัด

หลักการปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ให้อำนาจองค์การบริหารส่วนจังหวัดออกข้อบัญญัติในการเรียกเก็บภาษีอากรได้ด้วยตนเอง ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีได้ออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อจัดเก็บภาษีอากรจากสถานค้าปลีกน้ำมัน ซึ่งอยู่ในขอบเขตอำนาจที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถดำเนินการหารายได้เอง ซึ่งสอดคล้องกับหลักหลักการปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบองค์การบริหารส่วนจังหวัด

5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัญหาการจัดหารายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจากการเก็บภาษีอากรจากน้ำมันเบนซินหรือน้ำมันที่คล้ายกันรวมทั้งน้ำมันดีเซลหรือน้ำมันที่คล้ายกันศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี จะเห็นได้ว่าสอดคล้องกับหลักการคลังส่วนท้องถิ่น หลักการปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบองค์การบริหารส่วนจังหวัดและไม่สอดคล้องกับหลักงบประมาณที่ดี และหลักกฎหมายภาษีอากรที่ดี ดังนั้นผู้เขียนจึงขอเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหา ดังนี้

5.1 องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีควรตั้งงบประมาณรายรับที่พอดีกับรายจ่ายที่ประมาณการไว้รวมทั้งต้องวางแผนการงบประมาณที่ดีใช้จ่ายเงินให้เหมาะสมกับรายรับโดยไม่สูงกว่ารายรับที่จะประมาณไว้เพื่อไม่ให้เกิดหนี้ได้ในอนาคตได้ ซึ่งสอดคล้องกับหลักงบประมาณที่ดี

5.2 องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีควรจัดทำระบบยื่นชำระภาษีอากรผ่านทางอินเทอร์เน็ต โดยให้ผู้เสียภาษีอากรสามารถโหลดเอกสารต่าง ๆ ลงไปในระบบดังกล่าวได้ โดยผู้เสียภาษีอากรสามารถยื่นแบบชำระภาษีอากรผ่านทางอินเทอร์เน็ตได้ทันทีแม้ว่าระบบดังกล่าวจะมีค่าใช้จ่ายที่ค่อนข้างสูงแต่ก็ส่งผลดีระยะยาวต่อผู้เสียภาษีอากรและเจ้าหน้าที่ผู้จัดเก็บภาษีอากร ซึ่งสอดคล้องกับหลักความสะดวกในการจัดเก็บภาษีอากร

5.3 องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีควรทำให้ค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการเก็บภาษีอากรของเจ้าหน้าที่ผู้จัดเก็บภาษีอากรน้อยลงหรือไม่มีเลย และทำให้ค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากรของผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรน้อยลงด้วยเช่นกัน โดยการยื่นแบบชำระภาษีอากรผ่านทางอินเทอร์เน็ตส่งผลให้เกิดความสะดวกในการปฏิบัติแก่ผู้เสียภาษีและเจ้าหน้าที่ผู้จัดเก็บภาษีทำให้จัดเก็บภาษีได้เต็มเม็ดเต็มหน่วยซึ่งสอดคล้องกับหลักความมีประสิทธิภาพ

5.4 ควรมีการแก้ไขเพิ่มเติม คำนิยามสถานการณ์ค้าเพื่อให้มีความชัดเจนไม่กำกวมและส่งผลให้ไม่เกิดช่องโหว่ในข้อกฎหมาย ทำให้จัดเก็บภาษีอากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรกำหนดให้ สถานการค้าหมายถึงความถึงสถานบริการน้ำมันที่ค้าปลีกและค้าส่งด้วย

บรรณานุกรม

จิรศักดิ์ รอดจันทร์. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หลักการและบทวิเคราะห์. ม.ป.ท: ม.ป.พ, 2556.

นันทวัฒน์ บรมานันท์. การปกครองส่วนท้องถิ่น. ม.ป.ท: ม.ป.พ, 2552.

โกวิทย์ พวงงาม. การปกครองท้องถิ่นไทย. ม.ป.ท: ม.ป.พ, 2555.

“รายได้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต่างประเทศ.”

digi.library.tu.ac.th/thesis/la/0883/11CHAPTER_5.pdf, 4 มกราคม 2561.

“ภาษีท้องถิ่นสาธารณรัฐฝรั่งเศส.”

<https://th.wikipedia.org/wiki/การบริหารคลังสาธารณะประเทศฝรั่งเศส>, 4 มกราคม 2561.

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540. แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 4.

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี เรื่อง การเก็บภาษีอากรบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.
2553

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542